

Bjarni Djurholm
løgtingsmaður

Keep it simple!

Bráðneyðugt at gera skattaskipanina meiri einfalda

Frá 1996 til 98 broytti tá borgarliga samgongan skattaskipanina frá botni. Málið var bruttoskattaskipan, sum setti skattgjaldaran í sentrum.

Tíverri datt arbeiðið burtur undir fullveldissamgonguni frá 1998 til 2003.

Í 2004 til 08 lækkaði fyrra ABC samgongan skatta-trýstið. Serliga miðalinn-tøkurnar finga gagn av tí.

Síðani er alt steðgað upp.

Vit standa nú á einum vegamóti, sum verður avgerandi fyri framtíð okkara. Løgtingið brúkar meir pening, enn vinnan framleiðir í landkassans lut, og tað fær ein bráðan enda.

Her má annað skinn tak-

ast um bak. Umframt spar-ingar mugu vit skjótast gera alla skattaskipanina meiri einfalda.

Einfaldar skipanir

1) Fyrsta stig má vera, at allir frádráttir í skattaskipanini skulu burtur. Har tað er skilagott javna skattin, eigur hetta at gerast sum útgjald, eins og rentustuðulin til sethúsaeigarar.

2) Vit eiga at fáa bruttoskatt sum ‘flat-tax’ skipan, har øll rinda sama presentsats, t.d. 40% av allari inntøkuyvir 60,000 kr.

3) Ístaðin fyri barnafrádrátt skulu allar barnafamiljur fáa útgoldið ávása

upphædd pr. barn pr. mánaða.

4) Mvg-skipanin skal aftur á beint, har øll undantøk (uttan bøkur, t.e. mentan) verða strikað. So kundu vit lækka MVG-satsin. í øðrum lagi ger hatta skipanina eisini meira glara.

Bíligari og betri

Ein einfaldari skatta- og avgjaldsskipan ger, at borgarin gjøgnumskoðar lættari sín figgjarglaga gerandisdag. Hendan umleggingin fer at krevja nógv minni eftirlit og arbeidsorku hjá tí almenna. Tað merkir so, at vit kunnu rationalisera og spara á økinum.

Tá allir frádráttir eru burtur ella umlagdir til útgjald, verða allar veitingar sjónligar á figgjarglógini og ikki sum nú fjaldar í einum frumskógi av frádráttum.

Eisini vinnan fær tað nógv lagaligari við bruttoskattaskipan, flat-tax og færri undantøkum í avgjöldum.

Hetta fer aftur at styrkja um kappingarførið, sum er alneyðugt í hesum fríggjarliga trongu tíðum.

Kemur ikki vend í skjótast, so er hóttafall víst. Tí mugu stig takast nú. Jú fyrr, jú betur. Keep it simple er leiðin til sjálvbjargni.

Dagfinnur Danbjørg

Heksir valdast

Fyri umleið hálvthundrad árum síðani var P.M. Dam løgmaður.

Tá hann hevði sitið í Tinganesi eina tíð, søkti hann eftir eini skrivstovukvinnu, men setti ein partamann úr Suðuroy í starvið. Hetta gjørdur teir høgraradikalur nógv hóvasták burturúr og umtalaðu setta mannin konsekvent fyri skrivstovukvinnan.

Og tá hetta eisini tyktist mær margháttligt og løgi, spurdi eg pápa mín, ið av góðum grundum kendi málið, hví tað var so tápuliga avstað farið í nevndu starvsetan, og fekk eg tá at vita, hvussu málið veruliga hekk saman.

Tað hevði skjótt víst seg - eftir at P.M. Dam var farin til arbeiðis í Tinganesi eftir 8 árum við høgraradikalum í stjórn - at stjórnarkontórinum vóru fullsett við høgraradikalum pro-selyttum, og tað eisini í 'den grad', at einki kundi viðgerast í trúnaði, hvørki skrivligt ella munnligt, tí alt var borið út til floksfelagarnar, sum so - í góðari tíð - kundu leggja forðingar fyri ætlanum, ið teimum ikki dámdu. Hetta ætlaði P. M. Dam at steðga í ein vissan mun við at seta eitt 100% loyalt skrivstovufólk, sum kundi hava fulla ábyrgd av trúnarskjølum.

Mong hava ivaleyst eisini hoyrt um mannin, sum leitaði eftir arbeiði, og sum spurdi sonin hjá høgraradikala handilsmanninum og reiðaranum um møguleika fyri at fáa arbeiði hjá pápanum. Sonurin gav honum tá tey ráð at møta í salinum, seta seg nær pápanum og syngja so hart, at pápin legði merki til hansara, so skuldi arbeiði heilt víst verið tøkt mánadagin, og so var.

Høgraradikalt klanvirksemi hevur florerað í Føroyum í mong, mong Harrans ár. Men meðan klanvirksemi á tí privata arbeidsmarknaðinum er loyvt, so er klanvirksemi í starvsetanarmálum innan tað almenna brandólógligt og strafbært. Hóast hetta, so hevur klanvirksemi verið væl kent og meira ella minni góðtikið kring landið líka til nú langt inn í 21. øld. Ófatiligt.

Man tað vera, sum onkur hevur sagt um føroyingar, at teir liva eftir devisuni: Gongur tað, so gongur tað, og gongur tað ikki, so gongur tað álikavæl. - Og higartil hevur eisini tað, ið ikki átti at gingið, gingið álikavæl. Ongin hevur higartil verið til at sagt: Higartil, og so ikki longur.

Og tó, nú er ein sera gløgg og dugnalig kvinna vorðin løgtingsins umboðsmaður. Og eftir at hon hevur verið í arbeidsklæðunum í forholdsvis stutta tíð, nú rulla tey fyrstu høgraradikalur líkini út úr skuffum og skápum. Og hesir, ið annars eru vanir til at gera so sum teimum lystir, uttan at spyrja onnur og uttan at nakað hevur fingið avleiðingar, skulu nú standa til svars. Teir øtast, og tað hava teir grund til.

Og nú verður tosað um heksujagt. Guð forbarmi seg. Heksajagt? Hvør er heksin? Er tað umboðskvinnan? Ella sakførarin? Ella teir høgraradikalur?

Sama ger - vit vita, hvør ið eigur kustin, og sum skjótast til ber eigur at stinga hann millum beinini og taka túrin til Bloksbjerg, eisini sjálvt um tað er í seinra lagi.

Harriet O. Davidsen
Vegna FU

Í Føroyum skulu føroyingar ráða! – ella hvussu var tað?

Framsøkin ungdómur tekur fult og fast undir við Poul Michelsen viðvíkjandi málinum um Stjórnarskipan Føroya

Tað er sjálvsagt at Føroyar skulu hava sína egnu Stjórnarskipan – Grundlóg, kalla tað hvat tú vilt. Megnar arbeiði, ið nevndin hevur lagt í at gera eina sjálvstøða stjórnarskipan fyri Føroya fólk og Føroya land, má ikki fara fyri skeyti.

Fleyst allir føroyingar eru uttan iva á einum málið um, at í Føroyum skulu føroyingar ráða. Um hettar skal verða sum ein partur av Danmark ella ikki, er upp til hvønn einstakan at meta um í hesum sambandi. Tað sum

er umráðandi er, at vit verða sædd sum ein sjálvstøðu tjóð, ikki einans sum ein partur av Danmark, men ein partur av heiminum.

Vit hava okkara egna flagg, ið á fyrsta sinni varð borið framm longu í 1919, og hóast eitt langt flaggstrið, bleiv føroyska Merkið 25. Apríl 1940 altjóða viðurkent sum tjóðarmerki føroyinga. Eisini hava vit okkara egna móðurmál, sum ikki kann sigast at líkast tí danska nógv. Mentanin í Føroyum er nakað heilt serligt, tað

munnu finnast fá lond í heiminum, ið hava eina líka sermerktað, dýrabara og hugtakandi mentan sum okkara. So hví skulu vit ikki hava okkara egnu stjórnarskipan eisini ? Ein riðil av meginreglum fyri føroyar sum tjóð, ið gevur okkum rættin at skipa okkum eftir okkara egnu ynskum.

Demokrati hevur leingið verið stýrishátturin fyri føroyar, men tað sær ikki út til at verða galdandi tá talan er um málið viðvíkjandi Stjórnarskipan Føroya.

Ein søguliga breið politisk semja, skuldi tryggja at uppskotið varð samtykt. At so ein greiður minniluti kann forða lögtinginum í at viðgerða nýggju Stjórnarskipanina, er púra burturvið og als ikki demokratist.

Vit kunnu við hesum bert vóna, at ein føroysk stjórnarskipan einaferð gerst veruleiki, jú fyrr jú betur. Vit vilja í øllum førum ikki gevast at berjast fyri, at í Føroyum skulu føroyinar ráða.